

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГЕО МИЛЕВ”

гр. Садово, 4122, общ. Садово, обл. Пловдив

ул. „ Лиляна Димитрова” № 2, тел.0879888087, e-mail: info-1602803@edu.mon.bg

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ОУ „ГЕО МИЛЕВ“, ГР. САДОВО

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната общност на Основно училище „Гео Милев“, гр. Садово счита, че училището е място не само за обучение, но и за възпитание, личностно развитие, социализация, формиране на ценности и гражданска култура.

Ръководейки се от разбирането, че всяко дете има право на уважение, закрила, подкрепа, развитие и безопасна среда, училищната общност приема настоящия Етичен кодекс като израз на обща воля за споделени морални стандарти, професионална отговорност и култура в отношенията.

Етичният кодекс урежда правилата, по които членовете на училищната общност общуват помежду си, изпълняват задълженията си и решават възникнали етични дилеми в съответствие с най-добрия интерес на детето, принципите на приобщаващото образование и уважението към достойнството на всеки човек. Той утвърждава отговорността на всички членове на училищната общност да допринасят за изграждането на организационна култура, основана на почтеност, професионализъм и личен пример.

Етичният кодекс е ориентир за ежедневните решения и взаимоотношения в училището. Неговото прилагане е обща отговорност и важна предпоставка за устойчивото развитие на училищната общност.

Настоящият Етичен кодекс се приема на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. Настоящият Етичен кодекс определя етичните принципи, правила и стандарти на поведение в училищната общност на Основно училище „Гео Милев“, гр. Садово.

Чл. 2. Кодексът се прилага от всички членове на училищната общност – ученици, педагогически специалисти, непедagogически персонал, родители и други лица, които участват в училищния живот.

Чл. 3. Целите на кодекса са:

1. да утвърди училището като общност на уважение, доверие и сътрудничество;
2. да гарантира безопасна, приобщаваща и подкрепяща среда;
3. да конкретизира моралните и професионалните стандарти на поведение;
4. да предотвратява конфликти, дискриминация, насилие и злоупотреба;
5. да подпомага партньорството между училището, семейството и обществото.

Чл. 4. При прилагането на кодекса се спазват принципите на:

1. зачитане на човешкото достойнство;
2. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
3. най-добър интерес на детето;
4. професионализъм, добросъвестност и почтеност;
5. конфиденциалност и защита на личните данни;
6. прозрачност, отчетност и колегиалност;
7. нулева толерантност към насилие, тормоз, унижение и злоупотреба.

Чл. 5. Кодексът е отворен документ и подлежи на актуализация при промени в нормативната база, при промени в училищната практика или при необходимост от усъвършенстване на етичните стандарти.

Раздел II. Основни етични ценности

Чл. 6. Училищната общност приема за свои основни ценности:

1. уважението;
2. доверието;

3. отговорността;
4. справедливостта;
5. толерантността;
6. сътрудничеството;
7. сигурността;
8. честността;
9. подкрепата;
10. приобщаването.

Чл. 7. Всеки член на училищната общност има задължение да се отнася към другите с уважение, учтивост, търпение и професионална коректност.

Чл. 8. Не се допуска поведение, което унижава, обижда, изключва, заплашва или нарушава достойнството и правата на друг човек.

Чл. 9. Училището насърчава общностна култура на диалог, мирно решаване на спорове, взаимопомощ и социална отговорност.

Раздел III. Етични правила за педагогическите специалисти

Чл. 10. Педагогическите специалисти изпълняват професионалните си задължения с висока компетентност, отговорност и грижа за личностното развитие на всяко дете и ученик.

Чл. 11. Учителят:

1. уважава личността и индивидуалността на ученика;
2. създава среда на сигурност, доверие и спокойствие;
3. използва педагогически подходи, съобразени с възрастта, нуждите и възможностите на учениците;
4. насърчава активността, самостоятелността и критичното мислене;
5. оценява справедливо, обективно и аргументирано.

Чл. 12. Педагогическите специалисти са длъжни да познават и прилагат принципите на приобщаващото образование като осигуряват уважение към различията и подходяща подкрепа за ученици с различни потребности.

Чл. 13. Не се допуска:

1. публично унижаване или осмиване на ученик;
2. употреба на обиден, заплашителен или дискриминационен език;
3. фаворизиране или пренебрегване;
4. психологически натиск, манипулация или принуда;
5. злоупотреба със служебно положение или власт.

Чл. 14. Педагогическите специалисти поддържат колегиални отношения, основани на уважение, подкрепа, толерантност и професионална солидарност.

Чл. 15. При конфликт между колеги се търси решение по институционален ред, с уважение към всички страни и без публично zlepоставяне.

Чл. 16. Педагогическите специалисти носят отговорност да бъдат личен пример за култура на общуване, етичност, гражданско поведение и уважение към закона.

Раздел IV. Етични правила за непедagogическия персонал

Чл. 17. Непедagogическият персонал изпълнява служебните си задължения добросъвестно, точно, отговорно и с уважение към ученици, родители и останалия персонал в училището.

Чл. 18. Служителите общуват спокойно, учтиво и професионално, без унизителен тон, грубост или пренебрежение.

Чл. 19. Не се допуска разпространяване на служебна, лична, здравна или друга чувствителна информация извън установения ред.

Чл. 20. Всеки служител е длъжен да съдейства за поддържане на сигурността, реда, хигиената, добрия облик и добрата атмосфера в училището.

Раздел V. Етични правила за учениците

Чл. 21. Ученикът е длъжен да уважава учителите, служителите, съучениците си и техните семейства.

Чл. 22. Ученикът:

1. участва добросъвестно в учебния процес;
2. спазва училищните правила;
3. проявява честност и коректност;
4. зачита личното пространство и достойнството на другите;
5. избягва агресивно, грубо и провокативно поведение.

Чл. 23. Не се допуска:

1. физическа или вербална агресия;
2. тормоз, подигравки и обиди;
3. дискриминация по какъвто и да е признак;
4. повреждане на училищно имущество;
5. преписване, измама, плагиатство и други форми на нечестно поведение.

Чл. 24. Ученикът е длъжен да използва дигиталните ресурси и електронните платформи на училището разумно, безопасно и с уважение към останалите.

Раздел VI. Етични правила за родителите

Чл. 25. Родителите са равноправни партньори на училището и споделят отговорност за възпитанието, обучението и подкрепата на детето.

Чл. 26. Родителите общуват с училището коректно, уважително и добросъвестно, като съдействат за решаването на възникнали проблеми по конструктивен начин.

Чл. 27. Родителите:

1. спазват установения ред за комуникация с училището;
2. предоставят вярна и навременна информация, когато е необходима за благо на детето;
3. насърчават уважението към училищните правила;
4. подкрепят редовното посещение и отговорното участие в учебния процес.

Чл. 28. Не се допуска упражняване на натиск, заплахи, обиди, разпространяване на неверни твърдения или нарушаване на достойнството на ученици, учители и служители.

Раздел VII. Приобщаваща, безопасна и подкрепяща среда

Чл. 29. Училището гарантира среда, свободна от дискриминация, насилие, унижение и страх, в съответствие с принципите на приобщаващото образование.

Чл. 30. Всеки член на общността е длъжен да сигнализира за риск, тормоз, агресия, изолация, конфликт или друго поведение, застрашаващо благополучието на дете или ученик.

Чл. 31. При установен риск училището предприема координирани действия чрез класен ръководител, педагогически специалисти, ръководство, родители и при необходимост компетентни институции.

Чл. 32. Прилагането на мерки за подкрепа винаги се ръководи от най-добрия интерес на детето, от закрилата му и от необходимостта да бъде запазено неговото достойнство.

Раздел VIII. Конфиденциалност и лични данни

Чл. 33. Членовете на училищната общност са длъжни да пазят поверителността на информацията, до която имат достъп във връзка с изпълнение на своите функции.

Чл. 34. Не се допуска разгласяване на лични, семейни, здравни, социални или други чувствителни данни извън предвидените от закона и вътрешните правила случаи.

Чл. 35. Информацията за ученици и семейства се споделя само в необходимия обем, с отговорност и с оглед защитата на детето.

Раздел IX. Онлайн безопасност

Чл. 36. Училището осигурява среда за безопасно, отговорно и етично използване на интернет, електронни устройства и дигитални платформи.

Чл. 37. При работа онлайн всички членове на училищната общност са длъжни да:

1. използват уважителен и коректен език;
2. пазят личните данни, пароли и служебна информация;
3. не разпространяват обидни, унижителни или подвеждащи съобщения;

4. не публикуват снимки, видеа, записи или лична информация без право и без съответно разрешение;
5. спазват правилата на училищните дигитални платформи.

Чл. 38. На учениците е забранено:

1. да извършват електронен тормоз, обиди, заплахи или изнудване;
2. да създават фалшиви профили с цел запустяване;
3. да заснемат или записват учители, съученици и служители без разрешение;
4. да разпространяват чужди лични данни, снимки или съобщения без съгласие;
5. да използват чужди акаунти, пароли или устройства без право.

Чл. 39. При съмнение за онлайн риск, злоупотреба, кибертормоз или неоторизирано разпространение на информация, случаят незабавно се докладва на класния ръководител, училищното ръководство или друг определен от училището компетентен специалист.

Чл. 40. Училището предприема мерки за превенция на онлайн рисковете чрез:

1. обучение за дигитална грамотност и безопасно поведение в интернет;
2. разясняване на правата и отговорностите при онлайн общуване;
3. работа с родители относно контрола, подкрепата и защитата на децата в дигитална среда;
4. включване на теми за електронен тормоз, фалшива информация, лични данни и онлайн етика в училищните дейности.

Чл. 41. Прилагането на мерки по този раздел се извършва в съответствие с действащата нормативна база, вътрешните правила на училището и принципа за защита на най-добрия интерес на детето.

Раздел X. Конфликт на интереси и етични нарушения

Чл. 42. Всеки член на училищната общност следва да избягва конфликт на интереси и ситуации, които могат да компрометират неговата безпристрастност.

Чл. 43. При наличие на потенциален конфликт на интереси лицето уведомява ръководството своевременно.

Чл. 44. При нарушение на настоящия кодекс се предприемат мерки по ред, определен от училището, в съответствие с действащото законодателство и вътрешните правила.

Раздел XI. Комисия по етика

Чл. 45. За подпомагане прилагането на кодекса може да се създаде Комисия по етика.

Чл. 46. Комисията:

1. разглежда сигнали и предложения;
2. предлага превантивни мерки;
3. подпомага културата на етично поведение;
4. отчита дейността си пред Педагогическия съвет и ръководството.

Раздел XII. Процедури при нарушение на етичните норми

Чл. 47. Настоящият раздел урежда реда за установяване, регистриране, разглеждане и предприемане на мерки при нарушения на Етичния кодекс от страна на ученици, педагогически специалисти и непедagogически персонал.

Чл. 48. Целта на процедурите е:

1. да се реагира своевременно и справедливо при нарушение;
2. да се защитят правата, достойнството и сигурността на всички участници;
3. да се осигури възпитателен и корекционен ефект;
4. да се предотврати повторно нарушение;
5. да се гарантира прозрачност, конфиденциалност и документируемост на действията.

Чл. 49. При прилагане на процедурите се спазват принципите на:

1. безпристрастност;
2. конфиденциалност;
3. право на изслушване;

4. защита на детето;
5. пропорционалност на мерките;
6. недопускане на отмъщение или натиск.

Чл. 50. Нарушение от ученик е всяко поведение, което противоречи на правилата на училището, на Етичния кодекс или застрашава безопасността, достойнството и правата на другите.

Чл. 51. При установяване на нарушение учителят или друг свидетел на случая незабавно:

1. прекратява нарушаващото поведение, ако това е необходимо;
2. осигурява безопасността на засегнатите лица;
3. информира класния ръководител;
4. при необходимост уведомява училищното ръководство.

Чл. 52. Класният ръководител:

1. събира първоначална информация;
2. провежда разговор с ученика;
3. при нужда разговаря със свидетели;
4. уведомява родителя/настойника;
5. документира случая по училищния ред.

Чл. 53. Ако нарушението е с по-висока степен на тежест или има повторяемост, случаят се отнася до ръководството и, при необходимост, до Комисията по етика, педагогическия съветник, психолога или други компетентни специалисти.

Чл. 54. След изясняване на случая могат да бъдат приложени една или повече от следните мерки:

1. устно предупреждение;
2. индивидуален разговор и педагогическа подкрепа;
3. разговор с родителя;
4. писмено предупреждение по училищния ред;
5. включване в дейности за възпитателна подкрепа;

6. насочване към училищен психолог или педагогически съветник;
7. предложение за дисциплинарна мярка, ако нарушението е предвидено и в правилника на училището.

Чл. 55. При тежки случаи, включително агресия, системен тормоз, кибертормоз, посегателство или сериозно нарушение на училищния ред, директорът предприема действия съгласно действащата нормативна база и вътрешните правила.

Чл. 56. Мерките се прилагат с възпитателна цел и с оглед защита на детето, а не с цел унижение или отмъщение.

Чл. 57. Нарушение от педагогически специалист или служител е всяко поведение, действие или бездействие, което противоречи на Етичния кодекс, на нормативната база или на служебните задължения и накърнява правата, достойнството, сигурността или доверието в училището.

Чл. 58. Нарушението може да бъде подадено чрез сигнал от:

1. директор;
2. заместник-директор;
3. колега;
4. ученик;
5. родител;
6. служител;
7. външно лице, ако сигналът е конкретен и мотивиран.

Чл. 59. Сигналите се подават писмено до канцеларията или до директора, като се описват:

1. лицето, което подава сигнала;
2. обстоятелствата по случая;
3. времето и мястото на нарушението;
4. възможни свидетели;
5. налични документи или други доказателства.

Чл. 60. Анонимни, неясни или немотивирани сигнали могат да не бъдат разглеждани, освен ако съдържат данни за сериозен риск за дете или за училищната среда.

Чл. 61. При постъпване на сигнал директорът:

1. регистрира сигнала;
2. извършва първоначална проверка;
3. при необходимост сезира Комисията по етика;
4. при наличие на данни за дисциплинарно нарушение предприема действия по съответния ред.

Чл. 62. Комисията по етика:

1. събира сведения и обяснения;
2. може да изслуша страните;
3. при нужда разпитва свидетели;
4. изготвя мотивирано становище;
5. предлага мерки за предотвратяване на повторно нарушение.

Чл. 63. При установяване на нарушение Комисията по етика може да предложи:

1. устно или писмено предупреждение;
2. разговор с ръководството;
3. ангажиране с коригиращи и обучителни мерки;
4. писмена забележка по вътрешен ред;
5. препращане на случая за дисциплинарно производство, когато е налице основание.

Чл. 64. Ако нарушението представлява и дисциплинарно нарушение по смисъла на Кодекса на труда или друг приложим акт, преписката се предава на директора за предприемане на съответните последващи мерки.

Чл. 65. При установени данни за риск за дете, насилие, системен тормоз, нарушение на права или други тежки обстоятелства, се предприемат незабавни действия за защита на детето и уведомяване на компетентните органи, когато това се изисква.

Чл. 66. Всеки сигнал се регистрира по установения училищен ред.

Чл. 67. Проверка по сигнала се извършва в разумен срок, съобразно тежестта и спешността на случая.

Чл. 68. Резултатите от проверката се документират писмено.

Чл. 69. Решението или становището се съобщава на заинтересованите страни в подходящ и конфиденциален ред.

Чл. 70. Всички материали по случая се съхраняват при спазване на правилата за защита на личните данни и служебната тайна.

Чл. 71. След нарушение училището предприема и превантивни мерки за недопускане на повторение.

Чл. 72. Превантивните мерки могат да включват:

1. индивидуални разговори;
2. работа с класната общност;
3. консултации с педагогически съветник или психолог;
4. обучение по етика, комуникация и безопасно поведение;
5. срещи с родители;
6. наблюдение и последваща подкрепа.

Чл. 73. При необходимост училището изготвя план за възстановяване на отношенията и подобряване на училищния климат.

Чл. 74. При всички случаи се съхранява уважението към личността, а корекционните мерки се прилагат пропорционално и с педагогическа цел.

Чл. 75. Процедурите по този раздел са задължителни за всички членове на училищната общност.

Чл. 76. При несъответствие между този раздел и действащото законодателство, приоритет има законът.

Чл. 77. Настоящият раздел може да бъде допълван и актуализиран по реда на приемане на Етичния кодекс.

Раздел XIII. Заключителни разпоредби

Чл. 78. Настоящият Етичен кодекс е задължителен за всички членове на училищната общност на ОУ „Гео Милев“, гр. Садово.

Чл. 79. Кодексът се приема от Педагогическия съвет и се утвърждава от директора.

Чл. 80. Кодексът подлежи на актуализация при промени в нормативната база, при промени в училищната практика или при необходимост от усъвършенстване на етичните стандарти.

Чл. 81. Настоящият кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му.

ЕТИЧЕН КОМПАС

Етичният компас е практичен ориентир за вземане на решения в ситуации, които не са изрично уредени или изискват преценка между няколко добри, но различни възможности. Той подпомага членовете на училищната общност да действат последователно, отговорно и в интерес на детето.

1. За ученици

- Дали това, което правя, е честно?
- Уважавам ли другия човек?
- Може ли моето действие да нарани, унижи или изключи някого?
- Бих ли искал това да бъде направено на мен?
- Спазвам ли училищните правила и дигиталната безопасност?

2. За учители и служители

- Това решение в най-добър интерес ли е на детето?
- Съответства ли на закона, етичния кодекс и професионалната ми роля?
- Съхранявам ли достойнството на ученика и семейството?
- Действам ли справедливо и безпристрастно?

- Мога ли да обясня това решение спокойно и професионално пред колеги, родители и ръководство?

3. За родители

- Подкрепям ли развитието и самостоятелността на детето?
- Общувам ли уважително с училището?
- Помагам ли за решаване на проблема или го задълбочавам?
- Защиатавам ли достойнството на всички участници?
- Дали поведението ми дава добър пример на детето?

4. Пет стъпки при етична дилема

1. Спри и определи проблема.
2. Провери фактите.
3. Съобрази се с интереса на детето, закона и училищните правила.
4. Консултирай се с колега, класен ръководител, ръководство или специалист.
5. Действай спокойно, професионално и отговорно.